

Langt fra hitlister, tæt på Houston

Solange Knowles har overrasket alle ved at udgive sit fjerde album uden varsel. 'When I Get Home' er en hyldest til det afroamerikanske Houston, hvor hun er født.

SOUL

SIMON LUND

Solange: *When I Get Home*.
Columbia/Sony

For et par uger siden viste en analyse hos nyhedsmediet Quartz, at popsange er blevet markant kortere i løbet af de seneste fem år. Fra 3 minutter og 50 sekunder i 2013 til 3 minutter og 30 sekunder i 2018. Ja, sange på 2 minutter og 30 sekunder eller mindre fylder mere og mere på hitlister som den amerikanske Hot 100.

Lytternes evne til at fastholde opmærksomheden er under pres i en digital tidsalder af konstante klik videre i teksten (eller playlisten). Og hos streamingtjenester som Spotify tæller antallet af afspillede sange, når pengene skal udbetales. Har man som kunstner mange (små) sange på et album, kan man både holde fast i lytterens opmærksomhed og øge udbetalingen hos Spotify.

Midt i denne tendens er Solange Knowles' fjerde album, 'When I Get Home', netop dumpet ned og uden annoncering. I løbet af lige godt 39 minutter når Solange rundt om 19 sangtitler. Nogle sange er næsten fire minutter, andre blot 22 sekunders mellemspil. I gennemsnit er de hver især lige over 2 minutter hver.

Det må da være noget, der stryger lige ind på hitlisterne?! Solange er jo ovenikøbet Beyoncé's lillesøster. Tænk på synergi-effekten ... Intet kunne være mere forkert!

Man finder ikke noget, der er mindre Spotify-egnet og hitmodstræbende end 'When I Get Home'. Med gentagen brug af jazzede akkordskift og hypnotiske rytmer lyder de 39 minutter faktisk mere, som om det er én lang, sammenhængende sang. Vel at mærke en sang, der kræver mere opmærksomhed end tidens mange sjove hiphop-kalorier på 2 minutter og 30 sekunder.

Hvis der nu er nogen, der synes, at Beyoncé med sine konceptalbums har eksperimenteret sig for langt væk fra sit store hitpotentiale som r'n'b-sanger, har de til gode at møde Solange anno 2019. Her er der tale om en endnu mere radikal tilgang til de afroamerikanske musikrødder.

Vejen væk fra vanetænkning

Grunden til, at jeg alligevel nævner hitmaskinens seneste direktiver om popsangens længde, er, at Solange ikke bare er et

DYB OG GÅDEFULD. I stedet for at løbe mod omkvædet med lytteren i hånden giver hun slip på både refræn, klare sætninger og i sidste ende også lytteren. Man bliver efterladt til det gådefulde hos Solange. På godt og ondt.
Foto: Max Hirschberger

modstykke til alt, hvad du finder på hitlisten lige nu. I hendes nyeste værk er der en klar vilje til at være et korrektiv, og når hun er bedst, er Solange en tiltrængt vej væk fra den form for musikalsk vanetænkning.

Solanges psykedelisk omvendende soul er mediterende fordybelse i musik-

kens mindste byggeklodser og et frit greb om traditionel sangskrivning. Frem for at løbe mod omkvædet med lytteren i hånden giver hun slip på både refræn, klare sætninger og i sidste ende også lytteren.

Man bliver efterladt til det gådefulde hos Solange. På godt og ondt.

Det begyndte allerede i 2016, da Solange fandt ind til sin egen stemme med albummet 'A Seat at the Table'. En politisk vågen, kritisk, rasende og stærkt personlig stemme, der huserede frit mellem neo-soul, funk og psykedelisk r'n'b. En stemme, der talte højt og specifikt til det sorte Amerika og som en konservator tog vare på den afroamerikanske kultur.

På 'When I Get Home' søger Solange

væk fra de mere tydelige paroler og dyrker i sine spartanske tekster antydningens kunst. Hun er stadig politisk, men overlader det i højere grad til musikken at fortælle historierne. Dem om hendes fødeby, Houston i Texas. Over de ofte kryptiske tekster finder vi Houston-gadenavne i titler som 'S McGregor' og 'Beltway'. Der er samples af den lokale queer-digter Pat Parker på 'Exit Scott', gæsteoptræden fra Houston-musikere som Scarface fra Geto Boys på 'Not Screwed' og linjer om byens farvestrålende bilkultur i 'Way to the Show'. Solange skriver sig selv ud i periferen af sin musik og lader det handle om fælles sort kultur i sin hyldest til det afroamerikanske Houston.

Som hun helt centralt konstaterer på mellemspillet 'Can I Hold the Mic':

'I can't be a singular expression of myself, there's too many parts, too many spaces, too many manifestations, too many lines, too many curves, too many troubles, too many journeys, too many mountains, too many rivers, so many.'

I samme mosaiktænkning af både by og subjekt er der samples, citater og referencer gemt i hjørnerne, hvilket også lukker albummet om sig selv. Med fuldt overlæg, Solange synger i udgangspunktet ikke for den hvide middelklasse i Danmark, men for stoltheden i det sorte fællesskab. Musikalsk er der spor af Houston-hiphoppen *chopped and screwed* i flere beats

under den kosmiske jazz og syrede soul, der generelt flyder tykt som sirup gennem alle sangene. Typisk bobler en vintage synthesizer op med varmen fra 1970'ernes soul, et klaver ændrer tempoet med et par akkorder, bassen ser i bedste jazztradition sit snit til at gå en tur for sig selv, og beatet holder fast i nutiden med Houston-hiphop og lån hos Atlanta-rapperne.

Oven over det hele svæver Solanges stemme og repeterer de samme sætninger på forskellig vis. Som om hun gennem variationerne afsøger musikaliteten i hvert et ord. Hendes ord og stemme er mere et instrument end en megafon for de underliggende og underspillede fortællinger om at være kvinde, om sydstaternes sorte musikkultur og om at holde fast i sin sorte identitet i en tid, hvor racismen vokser, og popkulturen er på rov efter gode ideer.

Fortaber sig og forsvinder Solanges formel og generelle *vibe* får tanker til at vandre i retning af Stevie Wonders storhedstid mellem 1973 og 1976. Budt op til en kinddans af en moderne produktion og formuleret på ny i mødet med nogle af albummets mange gæster. Listen er lang. Fra Tyler, the Creator og Panda Bear til Sampha og Gucci Mane. For virkelig blot at nævne et par stykker.

Ingen af dem træder dog frem og forstyrrer Solanges samlede vision. En vision, der også

har en visuel form med en halv times film, man kan se på Apple Music. Sansen for det æstetiske og især det mystiske går igen her. Solange og hendes crew af kvindelige dansere i geometriske mønstre i nattens Houston, der er sorte cowboys til rodeo, minder om barndommens badebassin og en gladiatorkamp i besynderlig computergrafik. Det ene drømmebillede glider over i det andet.

Filmen spiller ligesom de musikalske gæster og Solange selv hver deres lille rolle i et sammenhængende værk, der lige netop holder balancen mellem det drømmende og det søvndyssende. Der er glimt af bjergtagende skønhed, og der er passager uden retning eller dynamik.

I løbet af mange gennemlytninger har jeg fortabt mig vidunderlige steder og tabt fokus lige efter. Svømmet hen til musikken og nogle gange gledet videre og helt væk fra den. Især når den bliver selvhøjtidelig og tilknappet. Der er højdepunkter som 'Almeda' og 'Binz', men de markante sange som 'Cranes in the Sky', der satte Solanges sangarabesker i relief på 'A Seat at the Table', er fraværende. Også det er dog tydeligvis et valg fra Solanges side.

I stedet for at behage vil hun undersøge, hvad der sker, når man fjerner det musikalske sikkerhedsnet. Og har virkelig fundet frem til noget særligt med 'When I Get Home'. Men også noget, der godt kan blive til noget endnu større.

simon.lund@pol.dk

Solanges formel og generelle *vibe* får tanker til at vandre i retning af Stevie Wonders storhedstid mellem 1973 og 1976

Ingen af dem træder dog frem og forstyrrer Solanges samlede vision. En vision, der også

har en visuel form med en halv times film, man kan se på Apple Music. Sansen for det æstetiske og især det mystiske går igen her. Solange og hendes crew af kvindelige dansere i geometriske mønstre i nattens Houston, der er sorte cowboys til rodeo, minder om barndommens badebassin og en gladiatorkamp i besynderlig computergrafik. Det ene drømmebillede glider over i det andet.

Filmen spiller ligesom de musikalske gæster og Solange selv hver deres lille rolle i et sammenhængende værk, der lige netop holder balancen mellem det drømmende og det søvndyssende. Der er glimt af bjergtagende skønhed, og der er passager uden retning eller dynamik.

I løbet af mange gennemlytninger har jeg fortabt mig vidunderlige steder og tabt fokus lige efter. Svømmet hen til musikken og nogle gange gledet videre og helt væk fra den. Især når den bliver selvhøjtidelig og tilknappet. Der er højdepunkter som 'Almeda' og 'Binz', men de markante sange som 'Cranes in the Sky', der satte Solanges sangarabesker i relief på 'A Seat at the Table', er fraværende. Også det er dog tydeligvis et valg fra Solanges side.

I stedet for at behage vil hun undersøge, hvad der sker, når man fjerner det musikalske sikkerhedsnet. Og har virkelig fundet frem til noget særligt med 'When I Get Home'. Men også noget, der godt kan blive til noget endnu større.

simon.lund@pol.dk

Forvirringen er total – og fuldstændig forførende

'En forestilling om kærlighed' på Aveny-T kan virke lige så studentikost overkryptisk, som det er modigt og meningsfuldt teater.

TEATER

ALEXANDER VESTERLUND

En forestilling om kærlighed. Aveny-T.

Dramatik: Christopher Chen. Scenearbejde: Niels Erling. Scenografi: Irene Kleisdorff Hougaard. Musik: Tomas W. Raae. Til 13. marts.

Der er forvirret, er der en af skuespillerne, der udbryder, idet han også afbryder stykket, der hele tiden, utroligt nok, både føles genkendeligt og totalt uforståeligt.

'En forestilling om kærlighed' er både det mest irriterende og fascinerende stykke, jeg har set i år. Hylende prætentivt, ironisk selvsmagende metateater og alligevel mærkværdigt forførende. Teater, der giver publikum noget, det slet ikke havde regnet med. Men altså også en hel del mere.

At grænsen mellem fremmedgørelse og indlevelse, mellem scene og liv, kan være ondskabsfuld og uklar, er en pointe, der handler om det konkrete rum, vi som tilskuere til stykket befinder os i, men som også har at gøre med forholdet mellem mennesker, der skal forsøge at elske hinanden. Den slags mennesker ser vi i alle mulige afskygninger på scenen.

Efter begyndelsen, hvor en af skuespillerne, inden lyset i salen slukkes, præsenterer stykket og taler til publikum i anden person – inspireret af den italienske forfatter Italo Calvino's fabulerende romaner – tager stykket sig ud som et lige så inderligt og manisk følelsesfuldt som ironisk antropologisk feltstudie af, hvordan mennesker finder sammen i ægteskabet. Imaginære stammer taler om, hvordan de holder kærligheden i live. En stamme lever kun gennem minder, en anden tror på, at kærligheden er stærkest, hvis man lever adskilt, en tredjes medlemmer lever,

INDERLIGT OG MANISK. Alt skifter hele tiden form og mening i 'En forestilling om kærlighed', der både er et ironisk antropologisk feltstudie, en spionkrimi og et sci-fi-drama. Det er radiodramakollektivet AKT1 og dets kunstneriske leder, Niels Erling, der står bag forestillingen. Foto: Martin Høyer

som om de var døde. Det tager sig ud som poetiske og farceagtige sketches.

Derudover er der livemusik med rigtige instrumenter spillet af skuespillerne, og snart er det teaterkoncert med sansemættet, blød rock, hvilket – som alt andet i stykket – aldrig virker mere ironisk end oprigtigt. Scenografien består af lyserøde papmachéagtige masser, der ligner hjerner. Skuespillerne har kun dem at gøre

godt med. De flytter rundt på dem og forsøger at leve sig ind i rollen, der for hvert sekund kan blive til en anden.

Spionkrimi og sci-fi

Skuespillerne skal forsøge at opføre det selvkommenterende, drilske manuskript med alle dets fragmenter og metakommentarer, hvor grænsen mellem replik, note og regibemærkning vikles sammen:

»Find en mindre kluntet overgang til monologen«, er der en, der kan sige.

»For kedeligt – streg ud!«, siger en anden.

Det er stykket i stykket i stykket. Det er dramatikeren, der morer sig over at kunne skrive hvad som helst – det er omkostningsfrit at forestille sig det ene umulige scenarie efter det andet, mens nogle stakels spillere må halse efter teksten. Og efter de indledende 'feltstudier' glider stykket helt uden varsel over i en form for spionkrimi. En kvinde giver sin kone det ultimatum at vælge mellem hende og *revolutionen* – og senere noget sci-fi-agtigt, en kærlighedshistorie i et rumskib. Tilsyneladende fordi *dramatikeren* – som vi hele tiden hører om – ikke kunne komme videre med noget og blot havde efterladt en række noter.

Den fortrolige henvendelse til publi-

kum skifter til upålidelig, selvparodisk scenekunst og tilbage igen. Det er stykkets metode, at alt er i forandring. Alt skifter form; de seks skuespillere flyder ind og ud af hinandens roller og ind og ud af rollen som fortæller. Og når suffløren en gang imellem må hjælpe til, må man tro, at det er en pointe.

Manuskriptet ændrer radikalt karakter midt i en scene og midt i en sætning, som om det er dramatikeren's særlige etik aldrigt at slette noget, men bare skifte videre og videre, efterlade ting, der ikke hører hjemme i teksten, lade teksten flyde sammen med det, der er uden for teksten. Og mens man begynder at tvivle på, at stykket ved, hvad det laver, dannes der efterhånden alligevel overraskende forbindelser mellem stykkets dele og idéer.

Det er radiodramakollektivet AKT1 og dets kunstneriske leder, Niels Erling, der står bag 'En forestilling om kærlighed', der er baseret på et manuskript af den amerikanske dramatikere Christopher Chen. Jeg er stadig ikke helt sikker på, hvad præcist det var, jeg så, men jeg er sikker på, at det var en forfriskende usikkerhed og i øvrigt et ambitiøst og modigt stykke af AKT1 at kaste sig ud i som sin første regulære sceneproduktion.

alexander.vesterlund@pol.dk